

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27223 Комп'ютерні науки
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.03.2023 р.

Справа № 1485/АС-22

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Удовик Ірина Михайлівна – головуючий,
Беседовський Олексій Миколайович,
Єфіменко Андрій Анатолійович,
Карпінський Миколай Петрович,
Корченко Олександр Григорович,
Любченко Віра Вікторівна,
Приходько Сергій Борисович,
Прокопенко Тетяна Олександрівна,
Рак Тарас Євгенович,
Роскладка Андрій Анатолійович,
Савенко Олег Станіславович,
Турбал Юрій Васильович,
Чумаченко Дмитро Ігорович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27223
Назва ОП	Комп'ютерні науки
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Метою ОНП «Комп'ютерні науки» є «Підготовка професіоналів, здатних застосовувати алгоритмічні принципи в моделюванні, проектуванні, розробці та програмному супроводі інформаційних систем і технологій...», що цілком відповідає концепції освітньої діяльності університету.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зацікавленими сторонами даної ОНП виступають роботодавці, здобувачі вищої освіти, академічна спільнота. Потреби всіх стейкхолдерів враховуються в значній мірі. Залучення роботодавців підтверджується відповідними рецензіями та обговоренням на засіданні кафедри. Залучення здобувачів відбувається через відповідні опитування стосовно рівня задоволеності викладання освітніх компонентів (https://ukmaedu-my.sharepoint.com/:f/g/personal/a_glybovets_ukma_edu_ua/EoaQqAf_Da5FucS971mrfEYBhwKNHJAIv2S88te_kdTypA?e=4eLkAI). Аналіз результатів анкетування здобувачів щодо ОНП в цілому, показав високий рівень задоволеності.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При розробці ОНП використовувався досвід аналогічних програм наступних ЗВО: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, НТУУ КПІ, Масачусетського технологічного інституту (США). Відповідний досвід був врахований при формулюванні ПРН02, ПРН08, ПРН11, ПРН16, ПРН23, що підтверджено протоколом засідання кафедри інформатики №10 від 18 жовтня 2022 р. Галузевий та регіональний контекст враховується шляхом тісної співпраці з організаціями Київського регіону (Infopulse, GlobalLogic, EPAM, Infocom).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Всі компетенції та ПРН відповідають стандарту МОН спеціальності 122 «Комп'ютерні науки». Окрім ПРН, які сформульовані у відповідному стандарті вищої освіти, на ОНП забезпечуються додаткові ПРН 22-24.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП «Комп'ютерні науки» відповідає вимогам стандарту освіти та ст. 5 Закону України «Про вищу освіту», і становить 120 кредитів ЄКТС. Загальний обсяг обов'язкових компонент становить 78 кредитів, серед них: нормативні дисципліни - 48 кредитів; практика - 10 кредитів; магістерська (кваліфікаційна) робота - 20 кредитів. Обсяг вибіркового компоненту – 42 кредити (35%). Термін навчання 1 рік 10 місяців.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП має чітку структуру. Структурно-логічна схема фактично відсутня в ОНП і відображає лише ієрархічну структуру блоків освітніх компонентів. Слід відзначити що загальний підхід до формування структурно-логічної схеми зумовлено великим відсотком (35%) та варіативністю вибіркового дисциплін. ОНП, за якою здійснювався набір у 2022 році, містить 37 ОК, з них 15 обов'язкових та 22 вибіркового.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Має місце відповідність даної ОНП предметній області спеціальності 122 «Комп'ютерні науки». Всі ОК у цілому відповідають зазначеній спеціальності за другим рівнем вищої освіти, та узгоджуються із особливостями ОНП, оскільки програма акцентована на засвоєння сучасних підходів і технологій проектування, розробки систем штучного інтелекту. Зміст ОНП також акцентовано на формування та розвиток професійних компетентностей, що включають наукові та прикладні знання, а ПРН (2,4, 6-8, 10-15) спрямовано на здатність до самостійного формулювання, а також розв'язання проблем комп'ютерних наук, розгортання та супроводження інформаційних систем різноманітного прикладного призначення, що відповідає вимогам до фахівців за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки». Однак, в низці силабусів наявна застаріла та російськомовна література, зокрема, в ОК Проблеми штучного інтелекту, не вказані автори та інша інформація, а лише файл з розширенням pdf у ОК, що читає Гороховський С.С., зокрема, Архітектура інформаційних систем.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг освітньої програми складає 120 кредитів, серед них вибіркова складова 42 кредити (35%), що відповідає вимогам чинного законодавства. Обсяг ОНП 2022 р. у кредитах ЄКТС становить 120 кредитів, з яких 78 кредитів (65%) формують нормативну складову (в т.ч. науково дослідницька практика обсягом 10 кредитів. Дисципліни професійної та практичної підготовки (зазначені в НП як вибіркової) - 32 кредити (26,7%), дисципліни вільного вибору студента - 10 кредитів (8,3%).

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає обов'язкову дослідницьку практику обсягом 10 кредитів, яка проводиться протягом першого року навчання. I семестр - 2 години на тиждень, II семестр - 3 години на тиждень, III семестр - 4 години на тиждень. Зміст практичної підготовки включає проведення досліджень на об'єктах, які будуть частиною магістерської роботи і необхідні для подальшої професійної діяльності, що дозволяє забезпечити віднесені до цього освітнього компоненту результати навчання.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

На ОНП «Комп'ютерні науки» розвитку soft skills приділяється значна увага. На розвиток soft skills спрямовано ЗК03 - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово (ОК02-ОК15), ЗК04 - Здатність спілкуватися іноземною мовою (ОК01, ОК14), ЗК05 - Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями (ОК01-ОК15), ЗК06 - Здатність бути критичним і самокритичним (ОК04, ОК14, ОК15), ЗК07 - Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ОК02, ОК04, ОК05, ОК07, ОК09, ОК10, ОК13-ОК15).

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

У п. 3.8 Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» зазначено що кількість годин аудиторних занять в одному кредиті ЄКТС повинно становити від 33% до 50%. Аналіз навчального плану показав, що час, відведений на аудиторну роботу в нормативній частині лежить в межах від 33% до 36,7% для всіх ОК крім ОК01 Англійська мова (31,1%).

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною формою не проводиться за даною ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Порядок прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра знаходиться у додатку №1 правил прийому до НаУКМА у відкритому доступі. Правила прийому складено у відповідності до чинного законодавства, правила щорічно оновлюються, викладені чіткою мовою та в достатній мірі структуровані, є чіткими і зрозумілими для вступників, не містять дискримінаційних вимог.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Особливості освітньої програми враховані за рахунок вступного фахового випробування (<https://vstup-old.ukma.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/MP-12-komp-nauky.pdf>) розміщеного на сайті НаУКМА. Вступні випробування проводяться у вигляді тестування за основними дисциплінами навчального плану підготовки бакалавра за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки»: програмування, комп'ютерні алгоритми, дискретна математика, бази даних, штучний інтелект, паралельні обчислення.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила визнання результатів навчання, інших ЗВО регулюються «Положенням про порядок участі у програмах міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти» https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/19-mizhnarodna-diiialnist затверджено Наказом №289 від 10.09.2020р. Порядок визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності наведено у розділі 5. Зокрема, у п. 5.4 даного документу зазначається, що «НаУКМА без додаткової атестації визнає позитивні оцінки і кредити, отримані у ЗВО-партнері під час участі у програмах академічної мобільності, за умови їх внесення до Договору про академічну мобільність».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок та процедура визнання результатів неформальної освіти чітко та доступно прописані у пунктах 2 та 3 Положення про порядок та процедури визнання результатів через неформальну освіту (Наказ № 530 від 30.12.2020 р.) (<https://bit.ly/3Xu91m0>) У п. 2.2 положення зазначено що «Обсяг визнаних результатів навчання здобутих у неформальній/інформальній освіті не може перевищувати 6 кредитів для ОНП рівня Магістр». Для перерахування здобувач подає заяву на ім'я декану, який створює відповідну комісію.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В рамках даної ОНП освітній процес здійснюють за такими формами: навчальні заняття; виконання індивідуальних завдань; самостійна робота студента; практична підготовка; контрольні заходи. Основними видами навчальних занять поділяються на лекції; семінарські; практичні, лабораторні, індивідуальні заняття, консультації. Студентам надається право навчання за індивідуальним графіком. Норми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Основні засади студентоцентрованого підходу викладені у «Положенні про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (<https://bit.ly/3GPP3gr>). Позитивною практикою є використання навчального середовища, впровадженого на платформі DistEdu (Moodle) та системи управління дистанційним навчанням (LMS).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачі вищої освіти мають повний доступ до: графіку навчального процесу, силабусів, критеріїв оцінювання тощо. Ця інформація міститься у силабусах ОК та робочих програмах, її оприлюднено у навчальному середовищі на платформі Moodle. Робочі програми дисциплін та силабуси перед початком кожного навчального року обговорюються на засіданні кафедри, затверджуються у встановленому порядку та оприлюднюються.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Члени групи забезпечення ОНП другого (магістерського) рівня є активними дослідниками, які мають досвід наукової роботи, що підтверджується їх участю у науково-дослідних проєктах (зокрема і міжнародних), статтями у рейтингових журналах, що входять до наукометричних баз Scopus, WoS. До виконання міжнародних проєктів залучаються НПП аналізованої ОНП. Також, Глибовець Микола Миколайович є членом редколегії декількох журналів, а саме: міжнародного науково-технічного журналу "Кібернетика і системний аналіз"; "Проблеми програмування", також є головою редколегії журналу "Наукові записки НаУКМА. Комп'ютерні науки", який відносить до категорії Б.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Питання, пов'язані зі змістом ОК регламентуються положенням про затвердження документів навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін в НаУКМА (<http://surl.li/dzvqx>) та положенням про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти в НаУКМА (<http://surl.li/dzvra>), де наводяться вимоги до розробки ОК. Процедура оновлення змісту ОК проводиться щорічно.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Згідно з наказом МОН № 1286 від 19.09.2017 р. в Університеті здобувачі вищої освіти мають право доступу до електронних наукових баз даних Scopus, Web of Science. Згідно зі планом стратегічного розвитку НаУКМА на 2015-2025 роки (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normatyvna-baza-naukma/14-stratehii-rozvytku-naukma-na-2015-2025-r-r), у здобувачів та співробітників є можливість для ознайомлення із сучасними досягненнями світової науки у провідних ЗВО (п.4). НаУКМА має двосторонні партнерські угоди із закордонними університетами та приймає участь у реалізації низки міжнародних освітніх проєктів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів

навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Форми контролю, які застосовуються в ЗВО є чіткими та зрозумілими: поточний, підсумковий (семестровий). Згідно п.2.1 положення поточний контроль проводиться під час семінарських/лабораторних занять та за результатами виконання експрес-контролю у формі тестів і є сумою вище перелічених форм контролю. Форми проведення поточного контролю під час навчальних занять зазначаються в силабусі ОК. Підсумковий контроль проводиться у вигляді іспиту або диференційованого заліку, за навчальним матеріалом, визначеним силабусом дисципліни.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ОНП в розрізі атестації здобувачів вищої освіти повністю відповідає стандарту. Вимоги до магістерських кваліфікаційних робіт регламентується Положенням про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/971-polozhennia-pro-kvalifikatsiinu-mahistersku-robotu-studenta-naukma). Усі магістерські кваліфікаційні роботи здобувачів обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими та доступні для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Проте, в положеннях не враховано конфлікт інтересів здобувача та складу апеляційної комісії, як і докладно не описано процесу її формування.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В НаУКМА запроваджено політику, практики та внутрішню нормативну базу щодо забезпечення академічної доброчесності. Це регламентується Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА (<http://surl.li/dzvqf>); Положенням про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних робіт магістрів на дотримання академічної доброчесності (<https://bit.ly/3ucjB4o>); Кодексом етики НаУКМА (<http://bit.ly/3imBkUo>). Магістерські кваліфікаційні роботи, курсові роботи проходять перевірку на наявність плагіату за допомогою онлайн сервісу пошуку плагіату Unicheck, який інтегровано до платформи дистанційного навчання DistEdu (moodle).

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Фахові дисципліни викладають три доктори та сім кандидат наук за фахом, які мають відповідні публікації, є членами спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, наукові керівники аспірантів. Однак слабо обґрунтовано читання низки дисциплін, наприклад, Аналіз великих даних- старшим викладачем Волинець Є.А.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедури проведення конкурсу на заміщення вакантних посад та порядок перевиборів здійснюється відповідно до Положенням «Про порядок обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників НаУКМА (<http://surl.li/dzyse>). Згідно цього положення оголошення про проведення конкурсу містить, серед іншого, вимоги до претендентів на відповідну посаду. Опис професійно-кваліфікаційних вимог до претендентів (п. 3.4) визначається деканом з урахуванням пропозицій завідувача кафедрою. Зокрема, такі вимоги до претендентів на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників: постійне підвищення професійного і наукового рівня, високий науковий і методичний рівень викладання, дотримання норм педагогічної етики та моралі тощо.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавцями проводилося рецензування ОНП, зокрема активно долучилися ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ», директор ІТ-компанії ТОВ «МККУ-мережі» В. Волохов, директор ТОВ «Інфософт Глобал» І. Панченко.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

НаУКМА залучає експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Так, наприклад, у 2022 році відкриті заняття проведені представниками Genesis з воркшопом «Дізнайся як заробляють Apple Music, Netflix, Spotify: воркшоп по LTV»; Р. Сахаровим, директором з бізнес аналізу в компанії Ерат «Управління продуктом. Концепція, ролі і фреймворки»; керівником проєкту «Дія» М. Баніком "Дія - зручний та людський онлайн-сервіс".

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

В ЗВО є Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА (<https://bit.ly/3gtC6hS>), Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників НаУКМА (<https://bit.ly/3VBUqEq>) для забезпечення їхнього професійного розвитку. Задля професійного розвитку НПП за ОНП, що акредитується, ЗВО забезпечує можливість проходження ними курсів підвищення кваліфікації (зокрема у інших ЗВО), участі НПП у програмах міжнародної академічної мобільності, науковій діяльності, конференціях з викладацької майстерності.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Стимулювання розвитку викладацької майстерності в НаУКМА проводять через організацію тематичних форумів та конференцій. Також, відбуваються конкурси для заохочення наукової та викладацької роботи, які фінансуються випускниками ЗВО та благодійниками. В ЗВО починаючи з 2012 року проводиться конкурс "Викладач року" (<https://bit.ly/3ieeY7u>) за результатами якого переможця нагороджують горошовою винагородою та дипломом "Викладач року НаУКМА". Також, за даним підкритерієм НаУКМА передбачає моральне заохочення представників НПП, а саме: оголошення подяки ректора, грамота ректора, а також подання НаУКМА на відзначення регіональними та відомчими відзнаками.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Фінансові та матеріально-технічні ресурси цілком достатні для реалізації цієї ОНП. Окрім того, вони отримують доступ до ліцензійного програмного забезпечення Microsoft Office 365, використовуючи корпоративну підписку. За допомогою платформи дистанційної освіти студенти отримують доступ до необхідної літератури, програм і додаткового забезпечення, необхідного для навчання за цією ОНП. Університетська бібліотечна мережа з центром у Бібліотеці Антоновичів (<https://library.ukma.edu.ua>) забезпечує друкованими працями, має електронні каталоги, доступ до повнотекстових баз.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Викладачі і здобувачі освіти забезпечуються всім необхідним для навчання безоплатно. Студенти мають вільний доступ до бібліотек, забезпечених генераторами, опаленням, інтернетом та укриттям, а також до електронних репозитаріїв навчальної та наукової літератури. За необхідності, студенти можуть узгодити використання аудиторій в позанавчальний час. Бібліотека надає вільний доступ до багатьох ресурсів: (<https://library.ukma.edu.ua/resursy/bazy-danukh>). Працівники бібліотеки також виконують запити викладачів і студентів на пошук необхідних підручників або наукових видань. Матеріали, що використовуються для навчання, також розміщуються викладачами на платформі електронної освіти. На ОНП переважно використовуються безкоштовні програми, яких достатньо для забезпечення навчального процесу. У ЗВО проходять безкоштовні конференції для здобувачів і науковців (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/science/konferentsiji-ta-seminari>), також студенти і викладачі мають можливість отримати грант на дослідження (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/2017-05-25-07-51-18>)

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

В корпусах та гуртожитках встановлені відеокамери. В університеті розроблені заходи щодо забезпечення пожежної безпеки, дотримання протипожежних вимог, стандартів, норм і правил. Технічний стан приміщень регулярно перевіряється. Основний огляд проводиться після завершення кожної пари. Присутні низка служб, що допомагають підтримати психічне здоров'я здобувачів, а саме: Культурно-мистецький центр, Бадді НаУКМА, Дебатний клуб НаУКМА, Центр соціально психологічної адаптації, Центр дослідження конфліктів та психоаналізу. У корпусі №1 працює Медична частина.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Комунікація відбувається за кількома каналами зв'язку: офіційні сайти університету, факультету і кафедри, канали в телеграми, деканат, через старост, та інше. Старости мають окремі чати з адміністрацією для оперативного вирішення питань. Всі необхідні питання також можна задати на пошту деканату. В умовах дистанційного навчання комунікація відбувається через платформу дистанційної освіти, пошту і соц.мережі, також здобувачі мають змогу особисто прийти в університет для вирішення питань. Довідки також видаються дистанційно. Здобувачі мають право на соціальний захист і матеріальну допомогу.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Для забезпечення права на освіту маломобільних груп населення розроблений «Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення», призначена відповідальна особа за його реалізацію (Наказ НаУКМА № 236 від 31.05.2018 р.). Як правило, здобувачі з особливими потребами не потребують особливого супроводу, але за потреби завжди є людина, яка супроводжує і допомагає їй.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ЗВО існує кодекс з етики, відповідно до якого вирішуються конфліктні ситуації (<http://surl.li/dzvvqd>). Процедури врегулювання ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, визначені Положенням «Політика попередження і боротьби з сексуальними домаганнями у НаУКМА» (<http://surl.li/dzzdk>). У цьому ж документі накладено заборону на будь-які дискримінаційні висловлювання. Хабар прирівнюється до порушень академічної доброчесності і забороняється відповідно до «Положення про академічну доброчесність здобувачів освіти в НаУКМА», п. 3.1.7, (<http://surl.li/dzvvqf>). Здобувачі також можуть отримати підтримку і допомогу у Деканаті по роботі зі студентами, який представляє інтереси здобувачів у діалозі з викладачами і адміністрацією. Здобувачі підтвердили, що не стикалися з випадками дискримінації і хабарництва.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регулюються документами: «Методичні рекомендації з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I-III рівнів вищої освіти» (<http://surl.li/dzvmv>); положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (<https://bit.ly/3GPP3gr>), Положення «Про гаранта освітньої/ освітньо-наукової програм у НаУКМА» (<http://surl.li/dzzfa>), «Концепції внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА» (<http://surl.li/dzzfn>), «Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА» (<http://surl.li/dzvpq>). Відповідно до зазначених положень, перегляд освітньої програми відбувається не рідше одного разу на рік. Існує форма зворотнього зв'язку, у якій всі бажаючі можуть залишити зауваження чи пропозиції. Моніторинг ОНП відбувається систематично.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Представники органів студентського самоврядування залучаються до здійснення локального моніторингу ОНП у співпраці з представниками кафедри. Здобувачі також приймають участь в обговоренні ОНП, в тому числі участь у розширеному засіданні кафедри інформатики Протокол №10 від 18.10.2022 р., де зазначено, що загальні враження від ОНП є позитивними. Варто зазначити, що опитування, як було сказано на зустрічі, стосуються лише окремих предметів, а не ОНП загалом.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

При підготовці ОНП відбулися консультації з представниками таких компаній, як ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ», Genesis, GlobalLogic, ТОВ «ГРІД ДІНАМІКС УКРАЇНА», ТОВ «СІГМА СОФТВЕА». На зустрічі представники роботодавців підтвердили, що до них зверталися за консультацією в тому числі окремі викладачі для актуалізації своїх предметів. Представники роботодавців також залишили ряд відгуків на ОНП, хоча ЕГ відмітила, що відгуки були дуже схожими.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Для збору та відслідковування кар'єрного шляху випускників існує окремий напрям комунікації з випускниками при службі Президента НаУКМА. Також існує Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників. Згідно інформації, наведеної на сайті факультету, переважна більшість студентів знаходять роботу за фахом ще у процесі навчання.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Система забезпечення якості НаУКМА загалом забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності (<http://surl.li/eahgn>). Чітких термінів, за які потрібно виправити вказані Центром недоліки, немає: фактично, недоліки намагаються виправити в найближчі можливі строки, але не пізніше ніж до початку наступної перевірки. Результати перевірок обов'язково обговорюються на засіданнях кафедри та враховуються у освітній діяльності з реалізації ОНП. Однак, прикладів ефективної дії системи немає.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час перегляду ОНП. В ЗВО функціонує внутрішня система якості вищої освіти, яка моніторить результати акредитацій інших освітніх програм і з них робить висновки щодо інших освітніх програм.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості здійснюються шляхом розподілу відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО на різних рівнях функціонування системи. Також функціонує Комітет з якості освіти в НаУКМА - це дорадчий орган при Вченій Раді НаУКМА, основними функціями якого є розробка нормативної бази, що регулює забезпечення належної якості освітнього процесу. (<http://surl.li/eahgw>). Основною інституційною складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗВО є Центр забезпечення якості освіти НаУКМА (<http://surl.li/eahgn>).

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права і обов'язки учасників освітнього процесу регулюються низкою документів: Статут НаУКМА, Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА», Положення «Про дистанційне навчання в НаУКМА», «Правила внутрішнього розпорядку НаУКМА», Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у НаУКМА, Положення «Про самостійну роботу студентів НаУКМА», Положення «Про слухачів Національного університету «Києво – Могилянська академія», Кодекс етики НаУКМА, Положення «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА», Положення «Про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА», «Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА». Документи є чіткими і зрозумілими. Їх розміщено на офіційному сайті у вільному доступі.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проект освітньої програми розміщується на офіційному сайті факультету разом з посиланням на гугл-форму для зауважень і пропозицій від зацікавлених сторін за посиланням <https://www.fin.ukma.edu.ua/post/obhovorennya-bakalavrskoyi-i-mahisterskoyi-program-kompyuterni-nauky>. Порушень у термінах висвітлення інформації про ОНП не виявлено.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті кафедри опубліковано ОНП і навчальний план. Всі інші необхідні документи, в тому числі силабуси дисциплін і навчально-методичні матеріали розміщено на платформі дистанційної освіти і не є загальнодоступними. Позиція ЗВО з цього питання полягає в тому, що силабуси дисциплін і інші матеріали є інтелектуальною власністю викладача, тому не повинні бути загальнодоступними.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Розробити механізми якомога ширшого залучення здобувачів до процесів оновлення ОНП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Вдосконалити структурно логічну схему ОНП так, щоб вона відображала окремі ОК та взаємозв'язки між ними.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Ширше використовувати можливості неформальної освіти для формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Популяризувати серед здобувачів програми академічної мобільності.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Удосконалити положення з урахуванням конфлікту інтересів між членами апеляційної комісії та здобувачами вищої освіти. 2. Внести у ОНП вимоги стандарту про розміщення магістерських робіт у відкритому доступі на сайті ЗВО.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Залучати роботодавців до аудиторних занять. 2. З метою розширення можливостей працевлаштування здобувачів стимулювати викладання ОК на ОНП іноземною мовою.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Запровадити опитування для оцінки задоволення здобувачів ОНП в цілому.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Розширити залучення здобувачів до процедур забезпечення якості вищої освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. З метою вдосконалення системи врахування побажань усіх стейкхолдерів запровадити практику висвітлення у відкритому доступі зауважень та пропозицій щодо вдосконалення ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

УДОВИК ІРИНА МИХАЙЛІВНА